

LES 6

LIQUIDASTAMMEN

ΑΥΤΟΣ

ΟΥΤΟΣ & ΕΚΕΙΝΟΣ

ΤΙΣ / ΤΙ

ΕΙΣ & ΟΥΔΕΙΣ

PRAESENS EN IMPERFECTUM MEDII

A. GRAMMATICA

1. Verbuiging van de liquidastammen.

In de voorafgaande lessen hebben we de verbuiging behandeld van nomina met een stam eindigend op α (eerste declinatie) en ο (tweede declinatie). In de komende lessen zullen we de z.g.n. derde declinatie behandelen, waartoe alle overige nomina behoren. De uitgangen voor de derde declinatie zijn:

singularis	pluralis
(-ς)	-ες
-ος	-ων
-ι	-σι
-ν of -α	-ας

Dat we niet kunnen volstaan met één paradigma komt doordat stam en uitgang elkaar soms beïnvloeden, veelal door contractie.

Liquida-stammen (stammen op ν, ρ en λ; de enige liquida-stam op λ is ἄλς, gen. ἄλος - zee, zout)

	redenaar	maand	vader	man
	SINGULARIS			
nom	ρήτωρ	μήν	πατήρ	άνήρ
gen	ρήτορος	μηνός	πατρός	άνδρός
dat	ρήτορι	μηνί	πατρί	άνδρί
acc	ρήτορα	μήνα	πατέρα	άνδρα
voc	ρήτορ	μήν	πάτερ	άνερ

	PLURALIS			
nom/voc	ρήτορες	μήνες	πατέρες	ἄνδρες
gen	ρητόρων	μηνῶν	πατέρων	ἀνδρῶν
dat	ρήτορσι(ν)	μησί(ν)	πατράσι(ν)	ἀνδράσι(ν)
acc	ρήτορας	μήνας	πατέρας	ἄνδρας

Opmerkingen

1. ν voor ζ valt weg; zie de dat. pl. van μήν.
2. In de verbuiging van ἀνὴρ wordt ter wille van de uitspraak een δ in-gevoegd.
3. Ter wille van de uitspraak wordt ᾶ ingevoegd in de dat. plur. van ἀνὴρ en πατήρ.
4. Het verdwijnen van de e-klank van πατήρ in gen. en dat. sing.
5. De vocativus sing. is steeds gelijk aan de stam, voor zover de uitspraak dit toelaat; de nominativus sing. is gelijk aan de (zo mogelijk door klinkerverlenging of toevoeging van ζ versterkte) stam.
6. Zoals πατήρ worden ook verbogen: μήτηρ, θυγάτηρ en γαστήρ.
7. Ook ἄλλς, het enige substantief met een stam op λ, wordt verbogen als een liquida-stam. De pluralis ἄλλες betekent ‘zoutafzettingen’.
8. Neutra zijn τὸ ἕαρ (ἦρ) ‘lente’, gen. ἕαρος (ἦρος) en τὸ πῦρ ‘vuur’, gen. πυρός, plur. τὰ πυρά (dat meestal ‘wachtvuren’ betekent en wordt verbogen als o-stam! De dat. plur. is dus πυροῖς), niet te verwarren met (de vormen van) ἡ πυρά ‘brandstapel’ en ὁ πυρός ‘tarwe’.

2. Het pronomen intensivum αὐτός

Αὐτός, αὐτή, αὐτό heeft de volgende betekenissen:

1. zonder lidwoord (onmiddellijk) ervoor
 - a. **zelf**;
 - b. **van hem, van haar**, enz.
(alleen in de verbogen naamvallen)
2. met lidwoord (onmiddellijk) ervoor
 - c. **dezelfde**.

Voorbeelden:

- a. ὁ ἀνὴρ αὐτὸς of αὐτὸς ὁ ἀνὴρ ‘de man zelf’
- b. ὁ ἵππος αὐτοῦ ‘het paard van hem’, ‘zijn paard’
- c. ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ‘dezelfde man’

αὐτός is in zekere zin een adjectief, een adiectivum pronominale, en wordt

ook verbogen als een adjectief. Het enige verschil is dat het neutrum singulare in nominativus en accusativus niet uitgaat op -ov maar op -o.

3. De demonstrativa οὗτος en ἐκεῖνος

In les 3 hebben we kennis gemaakt met het pronomem demonstrativum ὅδε, ἦδε, τόδε voor personen en zaken dicht bij.

Voor personen en zaken op enige afstand van de spreker, of dicht bij degene tot wie de spreker zich richt, gebruikt men οὗτος 'die', 'dat'; voor zaken op grotere afstand van spreker en toegesprokene gebruikt men ἐκεῖνος 'die', 'dat', in archaïsch Nederlands 'gene', 'gindse'.

οὗτος is vergelijkbaar met het Latijnse istud, ἐκεῖνος met het Latijnse ille.

De vormen van οὗτος beginnen met een τ in dezelfde naamvallen waarin het lidwoord met een τ begint; als de uitgang een o-klank heeft, heeft de eerste lettergreep ου; als de uitgang een a- of e- klank heeft, heeft de eerste lettergreep αυ.

De verbuiging van οὗτος

		masc.	femin.	neutr.
singularis	nom.	οὗτος	αὕτη	τοῦτο
	gen.	τούτου	ταύτης	τούτου
	dat.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
	acc.	τούτον	ταύτην	τοῦτο
pluralis	nom.	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
	gen.	τούτων	τούτων	τούτων
	dat.	τούτοις	ταύταις	τούτοις
	acc.	τούτους	ταύτας	ταῦτα

De verbuiging van ἐκεῖνος

		masc.	femin.	neutr.
singularis	nom.	ἐκεῖνος	ἐκείνη	ἐκεῖνο
	gen.	ἐκείνου	ἐκείνης	ἐκείνου
	dat.	ἐκείνῳ	ἐκείνῃ	ἐκείνῳ
	acc.	ἐκεῖνον	ἐκείνην	ἐκεῖνο

pluralis	nom.	ἐκεῖνοι	ἐκεῖναι	ἐκεῖνα
	gen.	ἐκείνων	ἐκείνων	ἐκείνων
	dat.	ἐκείνοις	ἐκείναις	ἐκείνοις
	acc.	ἐκείνους	ἐκείνας	ἐκεῖνα

4. Pronomina interrogativa en indefinita

Vragend:	τίς; wie?	τί; wat?
Onbepaald:	τις iemand	τι iets

Deze pronomina kunnen behalve zelfstandig ook bijvoeglijk worden gebruikt: ἀνὴρ τις ‘een (zekere) man’, δῶρον τι ‘een (of ander) geschenk’.

De verbuiging is als volgt:

		masc.	femin.	neutr.
singularis	nom.	τίς	τίς	τί
	gen.	τίνος	τίνος	τίνος
	dat.	τίνι	τίνι	τίνι
	acc.	τίνα	τίνα	τί
pluralis	nom.	τίνες	τίνες	τίνα
	gen.	τίνων	τίνων	τίνων
	dat.	τίσι(ν)	τίσι(ν)	τίσι(ν)
	acc.	τίνας	τίνας	τίνα

Deze verbuiging van het pronomen indefinitum is behoudens het accent gelijk aan die van het pronomen interrogativum. Alle vormen van het pronomen indefinitum zijn enclitisch, d.w.z. zij hebben geen zelfstandig accent, maar vormen met het voorafgaande woord voor wat het accent betreft een eenheid, waarbij het accent, steeds als acutus geschreven, valt op de laatste lettergreep van het aan het encliticum voorafgaande woord. Het

oorspronkelijke accent van dat woord wordt alleen bij properispomena en proparoxytona behouden. Die woorden hebben dus als ze worden gevolgd door een encliticum twee accenten, waarvan, in de uitspraak het eerste wordt verwaarloosd.

Onthoud dat in een tekst de vormen van het pronomen interrogativum altijd een accent hebben op de eerste lettergreep en de vormen van het pronomen indefinitum doorgaans geen accent hebben en in de sporadische gevallen dat ze wel een accent hebben, steeds op de laatste lettergreep. Wat nogal verwarrend is: in plaats van τίνος en τίνι schrijft men vaak τοῦ en τῷ (voor het oog niet te onderscheiden van het lidwoord), in plaats van τινος en τινι schrijft men vaak του en τῳ (gemakkelijk van het lidwoord te onderscheiden doordat het accent ontbreekt). Het neutr. plur. van het pronomen indefinitum wordt ook wel ἄττα geschreven.

De pronomina interrogativa en indefinita kunnen behalve zelfstandig ook bijvoeglijk worden gebruikt: τίς ἀνὴρ; ‘welke man?’ τί δῶρον; ‘welk geschenk’, ἀνὴρ τις ‘een (zekere) man’, δῶρον τι ‘een (of ander) geschenk’.

5. De pronominalia εἷς en οὐδείς.

εἷς betekent één, οὐδείς betekent niemand of geen (enkele). Beide woorden kunnen zowel zelfstandig als bijvoeglijk worden gebruikt.

De verbuiging is als volgt:

		masc.	femin.	neutr.
singularis	nom.	εἷς	μία	ἓν
	gen.	ἑνος	μιᾶς	ἑνος
	dat.	ἑνι	μιᾷ	ἑνι
	acc.	ἓνα	μίαν	ἓν

Als εἷς, μία, ἓν worden ook verbogen: οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν en μηδείς, μηδεμία, μηδέν.

6. Praesens en imperfectum medii van λούω

Van het werkwoord hebben we tot nu toe alleen actieve vormen gezien. Het Grieks kent ook passieve en mediale vormen. Behalve in aoristus en futurum worden voor het passivum de mediale vormen gebruikt.

De betekenis van het passivum wordt bekend verondersteld. Actief ‘Ik was’,

passief ‘ik word gewassen’. Het medium geeft aan dat er tussen de han-delende persoon en de handeling een sterke band bestaat. Het medium kan vaak door vertaling met een reflexieve (wederkerige) vorm worden weergegeven: ‘Ik was mijzelf’.

Indicativus praesentis medii

λούομαι	ik was mij, ik word gewassen
λούει < λού-ε-σαι	jij wast je, jij wordt gewassen
λούεται	hij (zij, het) wast zich, hij wordt gewassen
λούόμεθα	wij wassen ons, wij worden gewassen
λούεσθε	jullie wassen je, jullie worden gewassen
λούονται	zij wassen zich, zij worden gewassen

Indicativus imperfecti medii

ἐλούομην	ik waste mij, ik werd gewassen
ἐλούου < ἐλού-ε-σο	jij waste je, jij werd gewassen
ἐλούετο	hij (zij, het) waste zich, hij werd gewassen
ἐλούόμεθα	wij wasten ons, wij werden gewassen
ἐλούεσθε	jullie wasten je, jullie werden gewassen
ἐλούοντο	zij wasten zich, zij werden gewassen

Imperativus praesentis medii

λούου < λού-ε-σο	was je!
λούεσθε	wast u!

Infinitivus praesentis medii

λούεσθαι	zich te wassen, te worden gewassen
----------	------------------------------------

Participium praesentis medii

λούόμενος, -μένη, -μενον	zich wassende
--------------------------	---------------

B. VOCABULARIUM

Ἀβδηρίτης, ὁ	Abderiet	εὐδαίμων	gelukkig
Ἀγαμέμνων, -ονος	Agamemnon	ἔφη	hij (zij, het) zei
ἄγαν	te veel	ζημία, ἡ	straf
ἀγορεύω	spreken, zeggen	ἡγεμών, -όνος, ὁ	aanvoerder, leider
ἀγών, -ῶνος, ὁ	wedstrijd	ἡδομαι P. c. dat.	zich verheugen
ἄλεκτρυνών, -όνος, ὁ	haan	ἡρ, -ρος, τό	lente
ἀναγκαῖος	noodzakelijk	θήρ, -ηρός, ὁ	dier
ἀνέχομαι M.	uithouden	θυγάτηρ, -τρός, ἡ	dochter
ἀνὴρ, -δρός, ὁ	man	θυσία, ἡ	offeren
ἀπέχομαι M.	zich verre houden van	Κάστωρ, -ορος	Castor
Ἀπολλων, -ωνος	Apollo	κατάγειος	onderaards
ἀρέσκω	behagen	Κιθαιρών, -ῶνος, ὁ	Cithaeron
Ἄριων, ονος	Arion	κρατήρ, -ήρος, ὁ	mengvat
Ἄσκληπιός	Aesculapius	λιμὴν, -ένος, ὁ	haven
ἄφρων	dwaas	Μακεδών, -όνος	Macedoniër
βούλομαι P.	willen	Μαραθών, -ῶνος, ἡ	Marathon
βροτός, ὁ	sterveling	μέλας	zwart
γαστήρ, -τρός, ἡ	maag	μήτηρ, -τρός, ἡ	moeder
γείτων, -ονος, ὁ	buurman	μουσικός	kunstzinnig
γηράσκω	oud worden	ναυμαχία, ἡ	zeeslag
γίγνομαι M.	worden, ontstaan, geboren worden	Νέστωρ, -ορος	Nestor
δαίμων, -ονος, ὁ	godheid	νεώς	tempel
Δαναός	Danaus	νήχομαι	zwemmen
δελφίς, -ῖνος, ὁ	dolfijn	οἶχομαι	gaan, gegaan zijn
δίς	tweemaal	οὐράνιος	hemels
ἕαρ, -αρος, τό	lente	Παρθενών, -ῶνος	Parthenon
εἰκών, -όνος, ἡ	beeld	πατήρ, -τρός, ὁ	vader
Ἐλευσίς, -ῖνος, ἡ	Eleusis	πεῖθομαι M.	gehoorzamen
Ἕλλην, -ηνος	Griek	περί c. gen.	omtrent
ἔρχομαι	gaan	πηλός, ὁ	modder
		ποιμήν, -ένος, ὁ	herder

πόλεμος	oorlog	σωτήρ, -ήρος, ὁ	redder
πορεύομαι P.	marcheren, reizen	σώφρων	verstandig
Ποσειδῶν, -ῶνος	Poseidon	τιμή, ἡ	eer
πῦρ, τό	vuur	Φειδίας	Phidias
ρήτωρ, -ορος, ὁ	redenaar	χελιδών, -όνος, ἡ	zwaluw
Σαλαμίς, -ῖνος, ἡ	Salamis	χθών, -όνος, ἡ	aarde
σέβομαι	eren	χιών, -όνος, ἡ	sneeuw
Σόλων, -ωνος	Solon	χρόνος	tijd

C. OEFENINGEN

1. Werkwoordsvormen

Benoem en vertaal

ἐλόου	ind. impf. med. 2s	jij waste je
ἐφυτευόμεθα	ind. impf. med. 1p	wij plantten voor onszelf
λύει (2 x)	ind. pr. act. 3s	hij maakt los
	ind. pr. med. 2s	jij maakte je los, jij werd losgemaakt
ἐθύοντο	ind. impf. med. 3p	zij offerden zich, zij werden geofferd
πορευόμενος	part. pr. med.	marcherend
πορεύεσθε (2 x)	ind. pr. med. 2p	jullie marcheren
	imp. pr. med. 2p	marcheert!
θύεται	ind. pr. med. 3s	hij offert zich, hij wordt geofferd
ἐγίγνετο	ind. impf. med. 3s	hij ontstond / werd (gebo ren)
ἡδου (2 x)	ind. impf. med. 2s	jij verheugde je
	imp. pr. med. 2s	verheug je!
βούλει	ind. pr. med. 2s	jij wilt
ἔρχονται	ind. pr. med. 3p	zij gaan
ἐδέχεσθε	ind. impf. med. 2p	jullie ontvingen
θύει (2 x)	ind. pr. act. 3s	hij offert

	ind. impf. med. 2s	jij offerde je, jij werd geofferd
γράφεται	ind. pr. med. 3s	hij schrijft voor zichzelf
ἐδιώκετο	ind. impf. med. 3s	hij werd achtervolgd
ἴδει	ind. pr. med. 2s	jij verheugt je
ἔρχεσθε (2 x)	ind. pr. med. 2p	jullie gaan
	imp. pr. med. 2p	gaat!
γίγνεσθαι	inf. pr. med.	geboren worden
λύου	imp. pr. med. 2s	was jezelf!
ἠύχου	ind. impf. med. 2s	jij bad
βουλόμενος	part. pr. med.	willend
ἴδοντο	ind. impf. med. 3p	zij verheugden zich
δέχου	imp. pr. med. 2s	ontvang!
ἐθύου	ind. impf. med. 2s	jij offerde voor jezelf, jij werd geofferd

2. Thema's

a. Vertaal in het Nederlands

1. Αὐτὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἔλεξεν.
2. Μὴ δις τὸ αὐτὸ λέγε.
3. Ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ὤκησατε.
4. Αὐτὸν τὸν δεσπότην ἐφόνευσαν.
5. Πολλάκις αὐτὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔβλεψα.
6. Οἶδε οἱ μαθηταὶ τῆς αὐτῆς ζημίας ἄξιοί εἰσιν.
7. Ποῦ οἱ ἵπποι εἰσίν; ποῖ ἔπεμψας αὐτούς;
8. Αὐτὸς ἐστεφάνωσα τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν.
9. Οἱ μαθηταὶ αὐτοὶ κεκοσμήκασιν τὴν τοῦ διδασκάλου οἰκίαν.
10. Αὐτοὶ ποιήσομεν, οὐ σὺν αὐτῷ.
11. Τῇ Ἥρᾳ καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ τὰ αὐτὰ θηρία ἐθύσαμεν.
12. Ὅδε ὁ πιστὸς φίλος αἰεὶ ὁ αὐτός ἐστιν.
13. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ περὶ τῶν αὐτῶν πολλάκις τὰ αὐτὰ ἔλεγεν.
Αὐτὸς ἔφη. Ipse dixit.
14. Ἐπὶ τούτοις. μετὰ ταύτην τὴν μάχην. παρὰ τῶνδε τῶν πολιτῶν. ἀπὸ
τούτου τοῦ χρόνου. αὐταὶ αἱ παρθέναι. μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ἐκ

- ταύτης τῆς πύλης. τούτο τὸ ἔργον. ταῦτα τὰ τέκνα. ἐκεῖνο τὸ τόξον. μετὰ ταῦτα.
15. Ἐκεῖνος ὁ ἰατρὸς τὴν νόσον αὐτῶν ἔπαυσεν· μετὰ δὲ ταῦτα αἰεὶ ἐθεράπευον αὐτόν.
 16. Πολλάκις ἔψευσεν αὐτούς· διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὐκέτι πιστεύουσιν αὐτῷ.
 17. Οὗτος ὁ φιλόσοφος περὶ τῶν αὐτῶν ἔγραψεν.
 18. Ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ εἰρήνη ἐστίν, ἐν ἐκείνῃ πόλεμος.
 19. Οἶδε οἱ ἰατροὶ περὶ ταύτης τῆς νόσου οὐ ταῦτὰ (τὰ αὐτὰ) λέγουσιν.
 20. Οἱ Σκύθαι καὶ οἱ τοξόται αὐτῶν ἐδίωξαν τὸν Δαρεῖον αὐτόν.
 21. Μετὰ ταύτην τὴν νίκην οἱ πολῖται τοὺς νεῶς ἐκόσμησαν στεφάνοις.
 22. Αὐτῷ μὲν τοῦτο, αὐτῇ δὲ ἐκεῖνο ἀρέσκει.
 23. Τοῦτο τὸ δένδρον πρὸ πολλοῦ (χρόνου) ἐφύτευσα.
 24. Μὴ πίστευε ταύταις ταῖς ἀπίστοις δούλαις.
 25. Βοηθησομεν τούτῳ τῷ ξένῳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ.
 26. Ἐν τούτῳ τῷ ποταμῷ τάδε τὰ ἱμάτια λούσομεν.
 27. Τῷ Ἀπόλλωνι καὶ τῷ Ποσειδῶνι θυόμεθα.
 28. Οἱ τῶν Ἑλλήνων ῥήτορες ἔνδοξοί εἰσιν.
 29. Τοῦτον τὸν χρυσοῦν κρατῆρα βούλονταί εἰς τὸ Ποσειδῶνος ἱερὸν φέρειν.
 30. Οἱ ποιμένες οἴχονται εἰς τὸν Κιθαιρῶνα.
 31. Νέστωρ οὐκ ἔπεισεν Ἀγαμέμνονα, τὸν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνα.
 32. Οἱ στρατιωταὶ οὐκ ἐβούλοντο πορεύεσθαι διὰ τῆς χιόνος.
 33. Ἦδομαι τοῖς τοῦ Νέστορος σῶφροσι λόγοις.
 34. Ἦδεσθε, ὦ εὐδαίμονες Ἕλληνες, τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ.
 35. Μὴ πείθεσθε, ὦ ἄφρονες πολῖται, τούτοις τοῖς ῥήτορσιν.
 36. Ἐν τῷ λιμένι πολλὰ πλοῖα ἦν.
 37. Ὁ μὲν Ἴκτινος τὸν Παρθενῶνα πεποίηκεν, ὁ δὲ Φειδίας χρυσοῦ τῆς Παρθένου εἰκὸν ἐκόσμηκεν.
 38. Ἐπὶ τούτοις οἱ Μακεδόνες τοῖς ἡγεμόσιν ἐπίστευον.
 39. Τῷ Ἀσκληπιῷ ἀλεκτρυόνες ἐθύοντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.
 40. Οἱ παλαιοὶ τοῖς μὲν καταγαίοις δαίμοσι μέλανα ἱερεῖα ἔθνον, τοῖς δὲ οὐρανίοις λευκά.
 41. Οἱ Ἀθηναῖοι αὐτόχθονες εἶναι ἐλέγοντο· ἐκ γὰρ αὐτῆς τῆς χθονὸς ἐγίνοντο.

- Ἀνέχου καὶ ἀπέχου.
42. Τίς τοὺς ἵππους ἔλυσεν; δοῦλος τις.
 43. Διὰ τί οὐκ ἐποίησας; διὰ τοῦτο.
 44. Μετὰ τίνος εἰς Ἐλευσίνα ἦξεις; μετ' οὐδενός.
 45. Τίς ἀγορεύειν βούλεται; Ἀβδηρίτης τις.
 46. Τίς ἔγραψε τούτους τοὺς σοφοὺς νόμους; εἰσὶ Σόλωνος.
 47. Τίνος καὶ τίνι ἦδε ἡ θυσία ἐστίν; Κάστορος Ποσειδῶνι.
 48. Τίνα οἶδε οἱ ποιηταὶ ἀγωνι μουσικῶ ἐτίμησαν; Ἀπόλλωνα, τὸν ἐν Δελφοῖς θεόν.
 49. Ποιμένες τινες τοῦτον τὸν θῆρα ἐφόνευσαν ἐν ταῖς τοῦ Κιθαιρώνας ὕλαις.
 50. Δελφίς τις τὸν Ἀρίονα εἰς Ταίναρον φέρει.
 51. Διὰ τί οὐ πείθεσθε τῷ διδασκάλῳ, ὧ ἄφρονες νεανίαί;
 52. Λησταί τινες αἰσχρὸν τι πεποιήκασιν· τὸν ποιητὴν πεφονεύκασιν.
 53. Τίσι πείθεσθε; τίνας σέβεσθε; σεβόμεθα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ πειθόμεθα αὐτοῖς.
 54. Τῇ τοῦ ἱατροῦ θυγατρὶ λευκὰ ῥόδα πέμψω.
 55. Μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς εἰς τὸν γείτονα ἐρχόμεθα· σὺν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ χορεύσομεν.
 56. Αἱ Δαναοῦ θυγατέρες αὐταὶ ἐφόνευσαν τοὺς ἄνδρας.
 57. ὦ πλούσιοι ἄνδρες, μὴ δουλεύετε τῇ γαστρὶ, ἀλλὰ τῷ πλούτῳ ἄλλοις ἀνδράσι βοηθήσαι βούλεσθε.
 58. Ὁ μὲν ἀδελφὸς τῇ μητρὶ ὅμοιος ἦν, ἡ δὲ ἀδελφὴ τῷ πατρὶ.
 59. Πολλὰ πυρὰ ἐν τῷ πεδίῳ βλέπετε.
 60. Μία χελιδὼν ἕαρ οὐ ποιεῖ (maakt).
 61. Ὁ πατήρ τὸν τῆς θυγατρὸς σωτήρα ἐτίμησεν.
 62. Δελφῖνα νήχεσθαι διδάσκεις.

a. Vertaal in het Grieks

1. Hij sprak (a) zelf in de vergadering.
2. Zeg niet tweemaal het zelfde.
3. Jullie woonden in hetzelfde huis.
4. Zij hebben juist hun meester vermoord (a).
5. Dikwijls heb ik zelf hem en zijn broer gezien (a).
6. Deze leerlingen verdienen (zijn waardig) dezelfde straf.

7. Waar zijn de paarden? Waarheen heb je ze gezonden (a)?
 8. Ik heb zelf hun zusters bekranst (a).
 9. De leerlingen hebben zelf het huis van de onderwijzer versierd.
 10. Wij zullen (het) zelf (d.w.z. alleen) doen, niet met hem.
 11. Aan Hera en aan Aphrodite offerden (a) wij dezelfde dieren.
 12. Deze trouwe vriend is altijd dezelfde (hetzelfde).
 13. In de vergadering zei hij dikwijls hetzelfde over dezelfde dingen.
Zei hij zelf.
 14. Op die voorwaarden. Na dat gevecht. Van de kant van deze burgers.
Vanaf die tijd. De meisjes zelf. Na die dag. Uit die poort. Dat werk. Die kinderen. Die boog. Daarna (na die dingen).
 15. Die arts maakte een einde aan (deed ophouden) (a) hun ziekte (de ziekte van hen).
 16. Hij heeft hen dikwijls bedrogen (a); om (door) die reden vertrouwen zij hem (dativus) niet meer.
 17. Die wijsgeer heeft over dezelfde dingen geschreven (a).
 18. In dit land is vrede, in dat land is oorlog. (de woorden 'land' en 'is' niet herhalen)
 19. Deze artsen zeggen over die ziekte niet hetzelfde (dezelfde dingen).
 20. De Scythen en de boogschutters achtervolgden Darius zelf.
 21. Na de overwinning versierden (a) de burgers de tempels met kransen.
 22. Hem bevalt dit, haar echter dat.
 23. Die boom heb ik lang geleden geplant. (a)
 24. Vertrouw die trouweloze slavinnen niet!
 25. Wij zullen die vreemdeling en zijn kinderen helpen.
 26. In die rivier zullen wij deze kleren wassen.
 27. Wij offeren aan Apollo en Poseidon.
 28. De redenaars van de Grieken zijn beroemd.
 29. Zij willen dat gouden mengvat naar de tempel (ἱερ...) van Poseidon brengen.
 30. De herders vertrekken naar de Cithaeron.
 31. Nestor overtuigde (a) Agamemnon, de veldheer van de Grieken, niet.
 32. De soldaten wilden niet door de sneeuw marcheren.
 33. Ik verheug mij over de verstandige woorden van Nestor.
 34. Verheugt u, gelukkige Grieken, over de slag bij (in) Marathon.
-

-
35. Gehoorzaamt, dwaze burgers, die redenaars niet.
 36. In de haven waren veel schepen.
 37. Ictinus heeft het Parthenon gemaakt, maar Phidias heeft (het) met een gouden beeld van de Maagd verfraaid.
 38. Op die voorwaarden vertrouwden de Macedoniërs de aanvoerders.
 39. Door de Grieken werden hanen geofferd aan Asclepius.
 40. De mensen van vroeger offerden aan de onderaardse godheden zwarte offerdieren, maar aan de hemelse (godheden) witte.
 41. Van de Atheners werd gezegd dat zij autochtoon zijn (lett. de Atheners werden gezegd autochtoon te zijn); zij waren (lett. werden) immers uit de aarde zelf geboren.
Duld en vermijd.
 42. Wie heeft de paarden losgemaakt (a)? Een slaaf. (Opm.: Het Nederlands gebruikt in vraagzinnen als verleden tijd vrijwel uitsluitend de voltooid tegenwoordige tijd.)
 43. Waarom heb je het niet gedaan? (a) Daarom.
 44. Met wie zul je naar Eleusis komen? Met niemand.
 45. Wie wil spreken? Een Abderiet.
 46. Wie heeft die wijze wetten geschreven? Ze zijn van Solon.
 47. Van wie en voor wie is dit offer? Van Castor voor Poseidon.
 48. Wie hebben deze dichters geëerd (a) met een muziek-wedstrijd? Apollo, de god in Delphi.
 49. Enkele herders doodden dat wilde dier in de bossen van de Cithaeron.
 50. Een dolfijn brengt Arion naar Taenarum.
 51. Waarom gehoorzamen jullie niet aan de leraar, dwaze jongens.
 52. Enkele rovers hebben iets schandelijks gedaan; zij hebben de dichter vermoord.
 53. Wie (plur.) gehoorzamen jullie, wie (plur.) vereren jullie? Wij vereren onze (lett. de, dat bij moeder herhaald wordt) vader en moeder en gehoorzamen hen.
 54. Aan de dochter van de arts zal ik witte rozen sturen.
 55. Met (onze) vader en moeder gaan wij naar de buurman; met zijn dochters zullen wij dansen.
 56. De dochters van Danaus doodden (a) zelf de mannen.
 57. O rijke mannen, weest niet de slaaf van uw maag, maar wilt met uw
-

- rijkdom andere mannen helpen (a).
58. De broer leek op zijn moeder, maar zijn zuster op haar vader.
59. Jullie zien veel vuren in de vlakte.
60. Eén zwaluw maakt geen lente.
61. De vader eerde (a) de redder van zijn zuster.
62. Je leert een dolfijn zwemmen. (m.a.w. je doet iets wat overbodig is.)
-